

Na štúdium si môžete požičať

Na časť nevyhnutných nákladov na vysokoškolské štúdium si môžu študenti denného štúdia zobrať pôžičku. Prostredníctvom vysokých škôl ju poskytuje Študentský pôžičkový fond. Výška pôžičky na jeden rok je maximálne 40-tisíc korún. „V akademickom roku 2006/2007 čerpal pôžičku celkom 1974 študentov, v celkovom objeme 49,7 milióna korún. Je to menej, ako v predchádzajúcich rokoch (spravidla sme poskytovali pôžičky až pre 5-tisíc študentov a viac v sume 100 až 110 miliónov korún). Pokles predpokladáme úpravou sociálnych štipendií a priznávaním prospechových štipendií. Okrem toho viac študentov pracuje počas akademického roka, a tiež aj v zahraničí počas prázdnin, kde si zarobia pre potreby štúdia,“ vysvetľuje Ľubomír Zburín, riaditeľ Študentského pôžičkového fondu. „V predchádzajúcich rokoch sme poskytovali ročné pôžičky v sume 20-tisíc korún, už štvrtý rok ich poskytujeme až do výšky 40-tisíc korún.“

Bez právneho nároku?

Na pôžičku nie je právny nárok. Môže o ňu požiadať denný študent prvého štúdia na vysokej škole v SR alebo aj v zahraničí, a musí pritom mať trvalý pobyt v SR alebo štatút zahraničného Slováka. Nesmie však poberať štipendium či inú finančnú podporu v zahraničí. Za prvé štúdium sa považuje aj inžinierske alebo magisterské štúdium nasledujúce po bakalárskom. Pôžička môže byť poskytnutá len na jednej škole, aj keď žiadateľ spĺňa podmienku na viacerých vysokých školách.

Okrem predchádzajúcich podmienok by mal žiadateľ spĺňať aspoň jeden z týchto predpokladov:

- dosiahol v minulom školskom roku výborný prospech (za výborný prospech sa považujú výsledky do priemeru 1,5 a zároveň musí mať študent úspešne vykonané všetky skúšky podľa študijného poriadku, u prvákov sa posudzuje maturitné vysvedčenie)
- je občanom so zmenenou pracovnou schopnosťou
- je ťažko zdravotne postihnutý
- je poberateľom sociálneho štipendia
- priemerný mesačný príjem na člena domácnosti ku dňu podania žiadosti o pôžičku je nižší ako 7 600 korún (minimálna mzda).

Aj keď žiadateľ nespĺňa ani jednu z týchto podmienok, môže mu rada fondu priznať pôžičku, po uspokojení všetkých žiadateľov, ktorí aspoň jednu podmienku splnili.

Ako postupovať?

Žiadosť o pôžičku musíte podať na tlačive vydanom fondom do 15. júna na škole, pre prvákov je to do konca zimného semestra. Študenti zahraničných vysokých škôl ju predkladajú priamo fondu. Škola vám potvrdzuje, že ste jej študent, prospech, prípadne poberanie sociálneho štipendia. Pri štúdiu v zahraničí preukazujete študijné výsledky úradným prekladom dokladu o výsledku štúdia. Zákon nevyžaduje preklady z českého jazyka. Ak sa uchádzate o pôžičku so zmenenou pracovnou schopnosťou, musíte o tom predložiť overenú fotokópiu rozhodnutia alebo posudku. K žiadosti na základe nižšieho priemerného príjmu na osobu v domácnosti ako 7 600 korún musíte priložiť potvrdenia o hrubých príjmoch jednotlivých členov domácnosti. Tie môžu byť od zamestnávateľa alebo daňového úradu. Pri výpočte priemerného mesačného príjmu sa vychádza z príjmov za predchádzajúcich šesť mesiacov zo závislej činnosti, samostatnej zárobkovej činnosti a dôchodkov. Škola má povinnosť zaslať žiadosti fondu do 31. júla. Do 30 dní od doručenia žiadosti na fond oznámi riaditeľ žiadateľovi schválenie alebo neschválenie pôžičky. Potom ste povinný uzavrieť zmluvu o pôžičke najneskôr do 30 dní od jej schválenia. Ak to z objektívnych prípadov nemôžete vykonať, fond vám určí náhradný termín.

Zmluva o pôžičke

Na uzavretie pôžičky potrebujete ručiteľa s trvalým pobytom na Slovensku, ktorý je občanom SR. V čase ručenia musí mať trvalý pracovný pomer alebo zabezpečený iný pravidelný príjem. Pôžička sa poskytuje na obdobie od 1. septembra do 30. júna nasledujúceho roku. Pri požiadaní počas školského roka vám bude suma znížená o pomerovú časť už uplynutých mesiacov. Napríklad pri požiadaní v januári vám bude vyplatená len za mesiace február až jún, čiže dostanete len polovicu z maximálnej sumy. Pôžička sa spláca s úrokovou sadzbou vo výške troch percent ročne. Vyplatia vám ju v dvoch splátkach, prvú vo výške 50 percent z požičanej sumy dostane do 14 dní od podpisu zmluvy a zvyšných 50 percent vo februári. Výplata pôžičky sa poukazuje na účet žiadateľa v banke.

Splatnosť pôžičky

Najdlhší čas splatnosti pôžičky je desať rokov od jej uzavretia. Do tejto lehoty sa nezapočítava čas štúdia. Ak sa počas čerpania pôžičky štúdium skončí, preruší alebo študenta vylúčia zo štúdia, alebo sa zmení denná forma štúdia na externú, musíte oznámiť fondu túto skutočnosť do štrnástich dní. Ten vám pozastaví čerpanie a uzavrie dohodu o splátkach. V mimoriadnych prípadoch, ak sa dostal dlžník do hmotnej núdze z vlastnej viny a je odkázaný na sociálnu pomoc, môže rada fondu rozhodnúť o odpustení časti pôžičky. V ostatných prípadoch pri omeškaní viac než dvoch splátok je fond oprávnený žiadať zaplatenie pôžičky pred lehotou splatnosti.

Čo externisti?

V budúcom školskom roku môžu školy vyberať školné od externých študentov. „V súvislosti s novelou vysokoškolského zákona máme pripravené zmeny aj v zákone o Študentskom pôžičkovom fonde tak, aby mohli čerpať pôžičku aj externí študenti. Pripravené je aj zosúladenie v súlade s platnými smernicami v EÚ, ktorá vyžaduje poskytovanie pôžičky všetkým študentom zo štátov EÚ, ktorí budú študovať na slovenských vysokých školách,“ hovorí Zburín. V návrhu novely zákona o Študentskom pôžičkovom fonde nevychádzali z podielu školného, ale pôžičku budú poskytovať vo výške 40-tisíc korún ročne. „Samozrejme, ak by fond mal dostatok finančných prostriedkov, je možné sumu zvýšiť. O tom po predložení novely na schválenie do parlamentu, rozhodne vláda SR.“ V návrhu novely majú študenti denného aj externého štúdia jednotné kritériá, prednostné pridelenie pôžičky je takmer zhodné ako v súčasnom zákone.

Kedy o pôžičku nemôžete požiadať?

O pôžičku nemôže žiadať študent, ktorý opakuje ročník alebo prerušil štúdium. Toto obmedzenie sa nevzťahuje na študentov, ktorí opakovali ročník z vážnych zdravotných dôvodov, prípadne prerušenie štúdia si vyžiadala účasť na medzinárodnej výmennej stáži odsúhlasenej školou či pastoračná činnosť bohoslovcov pred vysviackou.